

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenčni nedelje in praznike. — Inserati do 30 pett vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inserati pett vrst & Din 4.— Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — "Slovenski Narod" velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.— za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Kranjska ulica 6. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnica: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocuvova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Poštna branična v Ljubljani št. 10.351

Zapletljaji Daljnega vzhoda:

Vojna edini izhod

Kitajski general izjavlja, da je mogoče spor z Japonsko rešiti samo z vojno

Poslednji poizkus za spravo

Tokio, 10. avgusta. d. List »Hokuhoku« poroča iz Nankinga, da je Čangkajšek pozval bivšega zunanjega ministra Čangčunga, naj odpotuje v Šanghaj ter se sestane tamkaj z japonskim poslanikom Kawagome, da podvzame poslednji poizkus za povravnava nastalega spora.

Novi japonski dovozi

Tokio, 10. avgusta AA. Po nekem poročilu iz Cinana je skozi Cinan vozilo 50 vladnikov, ki so prepeljali tri divizijske vojske nankinske vlade v Tiencin. Po velikem preku, ki drži iz Šanghaja v Tiencin, pa prevažajo velike količine vojnega materiala streliva ter mnogo čet.

Angleški protest pri Francu zaradi zaplenbe angleškega tovornega parnika pred Santandrom

London, 10. avgusta. AA. Dobro poučeni krog zatrjujejo, da je angleška vlada posala novo ostro nato generalu Francu, v kateri zahteva, naj izpusti angleški tovorni parnik »Molton« in vrne povrzočeno skodo družbi ter prizadetim osebam. Kakor znano, je ta parnik zapijen nacionalistična kržarka »Almirante Servera« v španskih teritorialnih vodah pred Santandrom. Na parniku je bil neki Irec kot opazovalec odbora za nevmešavanje, neki zdravnik in 4 bolničarje. Parnik je šel po begunke.

Na prvo angleško nato je vlad v Salamanci odgovorila pred nekaj dnevi in izjavila, da bo proučila okoliščine, v katerih je bil parnik zapijen, po preiskavi pa bo zadržala vseh 32 mornarjev, ker so znani po svojih simpatijah za valencijsko vlado.

iz Francovega tabora

Salamanca, 10. avgusta. AA. Poročilo nacionalističnega poviještiva pravi, da je bilo na severni in južni fronti nekaj streličanj iz topov. K nacionalistom je pribesalo 80 milijonov.

Republikansko vojno poročilo

Madrid, 10. avgusta. AA. Uradno poročilo pravi, da so bili odbiti nacionalistični napadi pri Villanueva de la Canada in v osoku pri Teruelu.

Caballero o valencijski vladi

Pariz, 10. avgusta. d. List »Independent« de Pirene Orientale je objavil izjavlo bivšega španskega ministrskega pred-

sednika Larga Caballera, iz katere je razvidno, da je v lojalni opoziciji proti valencijski vladi. Med drugim pravi: Ko sem se znašel pred potrebo, da podam ostavko, so mi dejali, da bo imel moj odstop za posledico zmage in strnjenje protifašističnih sil. Te zmage ni bilo. Podpriram z vsemi sredstvi vojno proti Francu, vendar pa to ne pomeni obenem brezpojognega dobrobitanja politike Negrinove vlade in njenih metod. Zmaga nad Francem se mora dovesti z drugimi sredstvi, kakor pa se danes uporablja na raznih frontah. Bilo je neprevidivo izločiti od oblasti one, ki so od prvega trenutka revolucije žrtvovale svojo kri za pobiranje fašizma. Politika valencijske vlade kaže polno pregresk takoj v vojaških operacijah, kakor pomakanjanju stikov z velikim delom delavskih možnosti.

Misija se vrne v Madrid

Madrid, 10. avgusta. AA. Izvedelo se je da se bo general Mija, ki je odpotoval v Valencijo, takoj vrnil v Madrid, kjer bo prevzel zopet posle glavnega povjednika na madrinski fronti.

Obnova verouka v republikanski Španiji

Valencija, 10. avgusta AA. Pravosodno ministrstvo je izdalo komunikate, v katerem pravi, da smatra vlada že v sedanjem trenutku za potrebljeno, da se v šolah ponovno uvede verski pouk, čeprav sedaj le kot zasebni pouk. Otvoritev cerkv se bo dovolila na pozneje.

Abesinija bo plačala račun za zblizanje med Italijo in Anglijo

London, 10. avgusta. d. Listi se še vedno bavijo z nameravanimi poganjaji med Anglijo in Italijo. V zvezi s tem javlja »Daily Telegraph«, da sta se Francija in Anglia sporazumeli, da na prihodnjem zasedanju Društva narodov jeseni verificacijski odbor ne bo potrdil pooblastil zastopnika bivšega abesinskega cesarja Haile Selasija, kar bo omogočilo ostalim državam, da se svobodno izjavijo za italijansko suverenost nad Abestijom. Anglija in Francija bosta razen tega prisiljene, da prividejo tudi v položaju v Abesiniji.

Tiencin, 10. avgusta. AA. Včeraj je

pravilno razglašeno, da je v Abesiniji zavzet kraljev in sicer na vzhodni obalah. Neguš ne bo opustil prizadevanj, da obnovi neodvisnost svoje države, kar bo skutkal doseči s pomočjo Društva narodov.

Ali bo Rusija popustila

London, 10. avgusta d. Diplomatski urednik »Sunday Timesa« poroča, da se je po posredovanju francoske v angleške vlade v Moskvi izjavila Rusija pripravljena popusti možnost, da bi Štiri zapadne velesile uredile vprašanje priznanja pravic vojujočih se obema taboroma v Španiji. Zdi se, prav tako nadalje »Sunday Times«, da ruski komisar za zunanje zadeve Litvinov še nadalje vztraja na stališču, da Rusija ne more priznati generalu Francu pravice vojujočih se, vendar pa ne bo vredna ničesar proti temu, če se to vprašanje izvzame iz pristojnosti za nevmešavanje ter prepusti velesilstam, da med seboj odločijo, ali naj priznajo take pravice vladu v Burgosu.

Neguš še vedno upa v Društvo narodov

London, 10. avgusta d. Abesinskovo poslaništvo je objavilo komunikate, v katerem energično demantira vesti, da se hoče Hail Selasij odgovoditi abesinskemu presto-

lu ter se preseliti iz Anglije na kontinent. Neguš ne bo opustil prizadevanj, da obnovi neodvisnost svoje države, kar bo skutkal doseči s pomočjo Društva narodov.

Afera nemških novinarjev v Angliji

Nemci groze z represalijami — Pričakujejo se novi izgoni

London, 10. avgusta. d. Včeraj dovolne je nemški odpravnik poslov Wehrmanna prisiel v zunanji urad in interveneral zaradi izgonu nemških časnikarjev. Dosej ni prišlo v javnost še nič, iz česar bi se do dole sklepali, kakšno stališče bo zavzemala.

Vsi londonski listi so zelo nejavnji, ker je nemško veleposlaništvo poseglo vnos zaradi izgonu treh nemških časnikarjev iz Londona in Anglije. »Daily Herald« piše, da bi bila vsa afera že pri kraju, če Nemčija ne bi iz tega napravila diplomatskega incidenta. Angleške oblasti bodo pa sedaj že bolj nadzirale narodnosocialistične organizacije v Angliji in verjetno je, da bo kmalu izgnanih še več Nemcev.

Vse kaže, da nemški protest ne bo imel nobenega uspeha. Angleške oblasti izjavljajo, da bodo objavile razlage na izgo, čim bi v Nemčiji poskušali izvršiti kakšne represalije. Večakor pa bo objava utemeljitev izgonu nemških novinarjev povrnila Nemčiji še marnikate neprimilk.

Mir pred viharjem

Izvedelo se je, da novinarji niso bili izgnani iz Anglije zaradi vohunstva, temveč zaradi tega, ker so bili v stikih z nemškimi angleškimi političnimi skupinami, ki povzročajo v zadnjem času nerede po vsej Angliji. »News Chronicle« pravi, da so v Scotland Yardu ustavili poseben oddelek, ki ima malo stalno kontrolirati vse Nemce v Angliji ter preprečiti narodno-socialistično propagando, ki se je v zadnjem času prizela širiti po delci. Sprito tega je pričakovati, da bo izgnanih še več Nemcev.

Berlin, 10. avgusta AA. Britanski odpravnik poslov Sir George Oliver Forbes je včeraj obiskal namško zunanjega ministrstvo. Govoril je z namestnikom zunanjega ministra o izgonu treh nemških časnikarjev iz Londona. Dosej ni še nikakor poročil o represalijah, ki jih pripravlja nemška vlast. Pričakujejo same, da bo britanski dobležnik enega izmed največjih britanskih listov dobil poziv, da zapusti Nemčijo.

Kranjski proračun

Zanimive številke iz novega občinskega gospodarstva

Kranj, 10. avgusta. Protekli petek je bila tretja redna seja novega kranjskega občinskega odpora, na kateri je bil sprejet proračun za leta 1937—38. Posebnost novega proračuna je, da je sestavljen le za osem mesecev, ker so od 1. aprila do 1. avgusta gospodarili le z dvanajstimi. Proračun je večji nego lani, ker vsebuje razne izdatke za socialne namene in dajatve, za katere so se zlasti zvezli zastopniki delavstva.

Po otvoritvi seje je župan Cesenj najprej poročal, da je uprava sklenila izvršitev raznih popravil na gimnaziji, ljudski in tekstilni soli. Dela za novi most čez Kokro so se na podlagi licitacije z dne 26. julija oddala tesarskemu mojstru Kavki iz Ljubljane za 300.000 din. Izmed donacij občinov se dodači na nihče udeleni. Za most je prispevala občina 150.000 din. Mestna hranilnica 50.000 din, ostanek pa banovina.

Na občinski seji je bil sprejet tudi sklep kranjskega odobra za razpis oddaje miraskih, instalaterskih in elektrotehničnih del pri novi gradbi ljudske soli. — Odobrena je bila tudi licitacija občinskej dohodkov. Tehnico je izbrala g. Kosmač za 4000 din, tržnino pa g. Sorn za 13.000 din. V skladu s § 75 zakona o občinah je bil sprejet tudi statut, ki priznava predsedniku občine za delo v občinskem uradu posebno nagrado. S statutom je v zvezi tudi vrisna zavzano nagrade, o čemur je nastala dolga debata. Nekateri so predlagali, da bi se županu nizažala plača od 3000 na 2000 din na mesec, 1000 din pa naj bi se razdelili med seboj člani uprave. Župan je izjavil, da pomeni ta vrednost več ali manj izdatke za reprezentanco, na kar je bil sprejet predlog finančnega odseka, na kateri županova plača 3000 din na mesec.

Zupan je nadalje poročal, da je bil proračun pravilno razglašen pet dni in vsakomur na vpogled. K proračunu so podali gg. Sire Franc, Ažman Karej in Wendlung Ivan priporabe, ki so bile pred pisanjem proračuna prečitate. Med drugim, da se navodila banke uprave pri sestavi proračuna niso upoštevala, zlasti ne načelo varčevanja.

Odbornik Colnar je opozoril na novo davčino, 26% doklado banke uprave za vzdrževanje sol. Župan je poročal, da bi tekstilna sola rada dobila zemljišča za novo šolsko poslopje, orovšnška postaja pa za zgradbo kasarne. Nato je k proračunu podal doktor poščilo v razne formalne prizanke razprtne tekstilne sole g. dr. Kočvar. Poročal je o neprimernem poslopu tekstilne sole. Na njegov predlog je občinski odbor sklenil, da kupi občino 10.000 kv. m. sveta s kratekočasnim posejilom pri Mestni hranilnici proti letni anuiteti 50.000 din. Občinska uprava naj skupaj z ravnljivimi sole pošte in kupi primerno stavbišče. Sprejet je bil da banke uprave predloži pravilnik o pobiranju dohodkov. Sklenjeno je bilo, da sme pri nabavah do 2000 din odločati župan sam, pri nabavah do 20.000 din se morajo vpravati trije podnudniki, nad 20.000 din pa se izvrši razpis s razglasom na občinski deski.

Proračun je sestavljen takole: Izdatki:

1.) Osebni izdatki: a) občine upravnost v območju din 145.000,—, b) osebna in imovinska varnost din 49.000,—, c) gradbena stroka t. j. cestarji din 2.400—; d) pokojnike din 23.566,—; e) občinsko združenje, župništvo, občinski odbori din 10.400,—; f) pokojnike din 4.800,—; g) načrada uradnikom in davčnimi odboru din 65.000,—; h) nagrada kranjskega cerkvenika in grobokopu din 2.000,—, na novo se je določila za cerkvenika na Primskovem nagrada din 500,—, na Rupi din 300,—.

2.) Materialni izdatki: a) za občine upravnost območju din 71.400,—. Olancarina županiske zvezre (prej din 600. sedaj 2600) se je prej odnemerila po številu prebivalcev, sedaj pa znaša 1 promile od davčne podlage. b) Osebna in imovinska varnost din 121.000 din. Na predlog občine občornika Kosnika Mihe s Primskovega se je odrala podpora gospodarstvu z župi 4000 din in se določila za gospodarstvo na Primskovem. Največ debate je bilo o postavki za narodno pravo, sole in društvo v zvezu din 145.595. Pripravki za snajenje tekrtevine sole v zvezu din 2000.— se je zvila na predlog g. Mlakaria na din 2.500.—. Na novo je bil pri tej parti pri predlog g. Jereba in Kršljevem podprt. c) mesto v zvezku din 15.000,—. Sokolsko društvo se dobita podporo 10.000 din, gledališki odri 6000 din, javne knjižnice (čitalnice, prosvetna, mladinske zvezze »Vzajemnost« in knjižnica na Rupi) si bodo delile podporo 16.000 din. Gradbeni fond za novo šolo na Primskovem se dotorja z zneskom 50.000 din, za zemljišče nove tekrtevine sole je vstavljal na novo v proračun anuiteti obre 50.000 din.

Raznim ostalim društvom so se določili podpori v skupinem znesku 44.000 din. Podpora Marijanšču 4000 din se je odrala in za toliko zvila podpora Vincencijevi družbi. »Glašenemu društvu« se je zvila podpora pri odločitvi podpor občna športna kluboma. SK Kranj je dobil 1.500 din, SK Planina pa 10.000 din. Član uprave g. Košnik je pojasnil, da je uprava določila za SK Planino 5.000 din, finančni odrek pa podporo zvila na 10.000 din. Po vodni debati se je pri glasovanju pokazal rezultat 13 na 13 protiv. V prilog SK Planino

je odločil s svojim glasom župan.

Za finančno stroko je določenih 280.000 din. Tu je vstala anuiteta za dolg na poslovni, »Prevo« v znesku 256.000 din. Na obrestitah je po ugotovitvah odbornika gosp. Jereba izgubila občina 16.000 din, ker zvečna občina uprava ni plačala polovico dolga, dočim je razpoložljiv denar naložila v hranilnici. Župan je obljubil, da bo vpravo »Prevo« v 4 meseci rešeno. Za gradbeno stroko je določen znesek 108.000 din. Stopnje k Zdravstveni domu bodo veljale 20.000 din, vendar se mora poščati odločitev terenske sekcije glede Jelenovega klanca in nove ceste. Za kmetijstvo, zivljeno, rekreacijo in gozdarstvo je določen 10.000 din; za narodno zdravje pa 78.500 din. Največja postavka v tem poglavju je gradbeni fond za zdravstveni dom 50.000 din. Za socialno skrbijo je določen 121.340 din; za trgovino, industrijo, obrt in turizem din 48.000,—; za občinsko gospodarstvo in podjetje 85.400 din in končno za nep

Zdravljenje kostne tuberkuloze

Med kulturnimi državami je Jugoslavija glede na staro postelj za kostno tuberkulozo zadnjih

Ljubljana, 10. avgusta
Pribivši nujnost, krčenost in kost tuberkuloze izolirko v Vinkovih predložimo danes bravcem še druge sklepe, ki jih naj udejstvi novoustanovljene Zvezde protituberkuolnih lig za okraj Ljubljana-okoška.

Vsekakor več mogoče je imel celo priliko videti, kakšna je: kostna tuberkuloza. Slike bolestne nadlegujejo že itek oslabljenega bolnika, zatečejo mu kaki zgabi, napravi se odprtina, skozi katero se stalno izliva gnoj (fistula = ptičaj). Od tega gnojenja naposred bolnik izhira. Večinoma so prizadeti otroci in prav mladi ljudje. Komu bi se ne smilili v sreči? Pri vsem tem pa je najzanimivejše: Večina naroda, pa tudi inteligence, niti dandasne ne ve, da je kostna tuberkuloza primernoma prav lahko in za stalno ozdravljiva! Treba je bolnika le izpostaviti planinskemu solnecu, kaže prvi dokazal Francoz dr. Rollier na francoski planini Leysin.

Pri nas se to planinsko zdravljenje še nikjer ni uvelilo. Vsega skupaj imamo samo 1 zdraviliste in sicer na morju v Kraljevici, uspehi so izborni. Toda postelj je samo dobrih 100. bolnikov v Jugoslaviji pa na tisoče. Vse to uvažajo bliskoviti. Treba je tedaj le dobiti denarja za bolnika. Radi tega se poskusimo s

FINANČNIM PROGRAMOM:
Kakor že prej zgoraj navedeno, spada Jugoslavija med najrevnejše kulturne države glede na staro postelj za kostno tuberkulozo. Na mestu bi bilo, da bi Rakitna služila vsej državi. Ena pot bi bila ta, da se ministriki svet sklene, da se napravi bolnica za kostno tuberkulozo na Rakitni in dovoli v to potrebne milijone. Toda Slovenci smo navajani belokrajskih železnic itd.

Mogoče bi bilo lažje, ako ministriki svet sklene brezobrestno posojilo pri SUZOR-u – ki je državna ustanova. Toda posojilo je treba odplačevati, tedaj s čim? Takoj povemo:

Razne delavske zavarovalnice, kakor OZUD, humanitarni fondi drž. železnice, brački skladnine i. t. d. imajo dandasne največje izdružitev ravno za tuberkulozo. Odprto tuberkulozo, med katero spada večina kostne tuberkuloze, posijojo danes v drage sanatorije. Ako se dolobi, da se sprejme vsa odprtta tuberkulozo v izolirnico na Vinkovih oz. Rakitno, vse tiste stote, ki so se dosedaj za sanatorijsko zdravljenje trošile, pa bi naj služili kot odpadni roki za posojilo, imamo ves finančni problem rešen. Že zadnjih omenjeni kličing bi tudi prinesel svojih 8 milijonov takoj, za poznaje se bi tam bliskovnic obstojeval. Omenjeno je že bilo, da bi tako izolirnica v Vinkovih kakor bolnica za kostno tuberkulozo na Rakitni imelo običajne cene, bile bi tedaj dostopne vsemu narodu. V poznemih izvajanjih bo se posebno koristno dočakati, da je dosedanja oskrba članov in svojcev, ki so zapadli odprtji tuberkulozi, popolnoma nedostorna, to pa ravno radi visokih stroškov, ki jih nobena blagajna ne prenesi. Razen tega sanatoriji odčakajo najtežje prime! In vendar je poglavita zahteva, da bolnik z odprtto tuberkulozo ne ostaja doma, da ne okuši s tuberkulozo svojih najdražjih...

Blagajna dandasne odpošilja le takovane »zdravljive« bolnike in sanatorij, vse pa le za kratko dobo, v skrajnem primeru za eno leto. Ako bolnik do tedaj ni ozdravljen, preneha nje zakonika dolžnost, niti najmanje se ji po zakonu ni treba več bringati za ubogo žrtv.

Raz državno in narodno stališče bo tedaj boljše, da se oskrba odprtta tuberkulozo od strani bolniških zavarovalnic popolnoma preuredi v smislu zgorajnje izvajanj. Izolirnico v Vinkovih in bolnico za kostno tuberkulozo na Rakitni je tedaj možno in nujno potrebov takoj upovstati.

(Nadaljevanje)

površje na televadilu se je vrnil nastop, ki je posnemal izvenzem, včasih vetrant in trdno velja pel vseh televadnih oddelkov, ki so želi razviješči polovate vsega občinstva. Izvajalna je bila orodja televadbe, ki je pokazala velik napredak naših Slovencev.

Po nastopu je bil stor vseh oddelkov, katere je nagovoril starosta br. Kazimir Goso, ki je prično podstavil vse goste in domače udeležence, posebno pa naslednika naše narodne vojske, ki je v svojih ciljih tako sredina Slovencev. V svojem govoru je dejal: »Kdo je prav močna letosno sokska nastope, ta se je preprečil, da so vse izvajalne kramo uspeli kljub vsej genji nasprotivalno sokske ideje. Ne vpravimo, da se so

na trgu; toda trgovci jih prodajajo za razcepjena ali lagana, če si pa kupete sam prekrbi žagaria in delavca za cepljeno, je skoraj vseeno, kje kupi drva, na trgu ali od trgovca. Trgovci prodajajo žagana drva po 110 din. kub. m, cepljena pa po 120 din.

Iz Celja

Na Šahovski tekmi, ki je bila odigrana v nedeljo v okviru Celjske razstave med kombiniranimi moštvi Šahovskega kluba in Šahovskim klubom in Trbovjem, so zmagovali Celjanji v razmerju 6:2 in si priborili Šahovsko uro, dario Celjske razstave.

– Čeprav vodil vozač motornih vozil bo lo v sredo 15. septembra ob pol 9. dopolnitne sreške načelstva v Celju. Kandidati naj čimprej vložijo predpisane pružine pri navedenem uradu.

– Četrte gesret. Te dni se je 27letni mesareki pomočnik Ivan Knež iz Leskaga pri delu po nesreči zabolel z noščem v desno stegno. V Zavodni pri Celju si je dlel na delavca hčerka Marija Kočmajskev pri padcu doma na podu močno poškodovala desno nogo. V Ljubljani pri Mosirju si je sedemletni delavček sinček Vinko France pri igranju zasadol lesen drog v levo nogo. Na Polzeli si je 13letni posestnik sin Milan Cmuk pri padcu zlomil desno roko v zapestju. V Radčah je padla 28letna služkinja Frančiška Kamšatjeva z voza in si namolnila levo roko v zapestju. Ponosrečenici se zdravijo v celjski bolnici.

– Čeprav pred dnevi je neki Anton Kamenski od Sv. Roka napadel na častni pri Rogatcu 70letnega preužilkarja Antona Bošterja iz Thak pri Rogatcu ter mu z udarci izstopil zlomljeno levo roko in eno rebro na strani in ga tudi obutno poškodoval. Bošterjer so oddali v celjsko bolnico.

Iz Ljubljane v Celovec z letalom

Iz zračnih višav so planine še posebno lepe — Nobenega strahu pred letanjem

Ljubljana, 10. avgusta.

Cez severni tečaj mi še ne letamo in tudi noč v letalu nad oceanom se nam zde še vedno nekam pravljijo. Zato je pa že izlet z letalom iz Ljubljane do Celovca ali Šumške na naše razmere za našega povprečnega človeka dogodek. O takih dogodkih mnogo govorimo in pišemo. Potovanje po zraku se nam zdi še vedno nekaj izrednega, globoko doživetja, ki se vtisne v spomin, da dolgo ne more pozabiti nanj. Smo pač tudi v tem pogledu še daleč na navedenem uradu.

Iz Ljubljane te pripreljo orjaško Junkersovo letalo na celovsko letališče v 25 minutah. To se pravi, da lahko spremiš ženko, če jo imaš, na trg po sadje in predno gora prinesi domov, si ti že v Celovcu ob prekrasnom Vrbskem jezeru. Kratko, zato pa tem prijetnejši skok čez Karavanke je to. Izreden užitek je leteti čez planine, ker jih vidiš kakor na reljfu pod seboj. Avstrijsko letalo ubera navadno pot po čez Ljubljano. Cudiš se, da pilot bolj ne pritisne na višinsko krmilo. Misliš bi, da se bo dvignilo letalo vsaj 2.000 m visoko, pa jo raje mahne čez najnižje prelaze. Ce letiš prvič čez Karavanke, se ti kaj rado stisne srce v strahu, ko gledaš pred seboj, kako se pri bližnjem krila orjaške ptice skalam. Zdaj zdaj bodo zadebla ob njej, ti sine v glavo misel. Toda oči te varajo, skale so ostale daleč na desni in lev, letalo je že onkrat zaslišal nad seboj močno grmenje motorjev. Se mnogo lepše je Vrbsko jezero gledano iz zraka, kakor če se izprehaš ali hodiš po njem, ker imaš vso njegovo lepoti krabi pod seboj. Zavidanje vredni so prebivalci Celovca v vseh krajev ob tem čarobnem jezeru, kjer bi se lahko brez žilnega kopali mi, če bi bili pametnejši in odločnejši, ko se je odločalo o osudi naše koroške zemlje.

Iz Celovca te sprejel naju s tovaršem ljubjevni magistratnim direktor g. dr. Gradshter. Najprej je nuju odpeljal z mestnimi vekličkom na sportno igrišče, kjer so bile tekme v lahkootletkih za državno prvenstvo. Tekme so pa precej počasi in dolgočasno, da celo med domaćini ni bilo posnebega zanimanja za njе. Tudi udeležbe je bila redila pčela. Potem smo se pa odpeljali na Vrbsko jezero, kjer je napravila Avstrija iz prostranega močvirja vzorno veliko javno kopališče. Zanj bi lahko zavilalo Celovce marsikatero veliko mesto.

Kopanje v Vrbskem jezeru je izredno prijetno, saj znača temperatura vode zdaj 28 stopinj ali pa se več tako, da je celo pretopla. Zato pa tudi mrgoli v jezeru od jutra do včerja toliko kopalcov, da se ti zdi, da nihče ni postal doma. Ljudje imajo najtežje ob jezeru kabine kar skozi vse sezono in mnogi se opoldne sploh ne vračajo v mesto, temveč vzamejo kosiš kar s seboj in ostanejo v kopališču ves dan. Letovišča ob Vrbskem jezeru so bila v začetku precej dobro obiskana, potem pa je nekdo razširil vest, da se je pojavili otroški paralizi in posledica je bila, da so vsi letoviščari zbežali. Cene so različne, kakor pri nas, vendar pa glede na valuto znatno višje. — Penzija stane od 7 do 25 šilingov ali v našem denarju od 63 do 225 Din. Temu primerne so tudi druge cene. — J. Z.

Bležmica

KOLEDAH

Danes: Torek, 10. avgusta katoličani: Lovrenc, Jurčič.

DANAS NJE PRIKREDITVE
KINO MATICA: Pri teh mladenkah.
KINO IDEAL: Carobni zvoki (Marta Egger).

KINO SISKA: Idol opere.
DEZURNE LEKARNE

Danes: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1, Barbovec, Kongresni trg 12, Komotar, Vič, Tržaška cesta.

Drva so se podražila za 30%

Ljubljana, 10. avgusta

Izmed živiljenjskih potrebuščin so se najbolj podražila drva. Nekatera živila so se podražila do 28%, drva pa so letos celo 30% dražja kakor lani. Toda konzumenti se še bojejo, da bodo dražja, ker se zdi, da cene stalno rasejo. Pomisliš je troba, da smo pred jesenjo in da so bila drva prejšnja leta ob tem času najcenejša. Glavni varč podražitve drva je bila oktovnje izvozov drva v Italijo.

Clovek bi pričakoval, da je zdaj trg za kurivo slable založen z drvimi, kakor je pač navadno manj blaga, ko je dražja. V resnicu je pa zdaj naprodaj dan za dnevnino izredno mnogo drv. Danes, čeprav ni bil življenje vse zelo vredno, da je bilo načrtovano, da se bo dočakalo, da je bilo naprodaj 25 vozov drv in če računamo, da je bilo na vsakem vozu najmanj 4 metre drv, na nekaterih jih je bilo celo po 6 do 7 m³, jih je bilo danes naprodaj okrog 150 m³. Drv je zdaj toliko naprodaj, ker jih dovozajo v Ljubljano kmetje tudi iz zelo oddaljenih krajev, od koder jih prejšnja niso zaradi prenizkih cen.

Danes so bila naprodaj tudi drva z Esterbropom. Kmeti, ki jih je priprejal iz Zdenkevi, je pripovedoval, da je odšel z doma že včeraj zjutraj ter je potonal noč in dan. Med potjo se je ustavil samo toliko, da je nakanil konje.

Cim so mesečni zvedeli, da so se drva podražila, so se začeli nekoliko bolj zanimali na nakup kuriva; nekateri so tudi podražila. Leta in resnic so se podražila od prejšnjega meseca, ko so bila po 75 din. kub. m, še za 10 din. na 85 din. Zato zdaj nekateri kupujejo drva, čeprav jih imajo v zalogi. Roje se, da se bodo podražila, in sicer tako, da jih manjši sploh ne bo mogel kupiti. Lahko pa rečemo, da marsikdo ne bo mogel kupiti drv pozimi, čeprav se ne bodo več podražila, kajti mnogi so moralni prezbeti že prejšnje zime, ko so bila drva v resnicu posredno. Kažo, da je zdaj zelo dražja, da bo letos živila.

Danes so bila naprodaj tudi drva z Esterbropom. Kmeti, ki jih je priprejal iz Zdenkevi, je pripovedoval, da je odšel z doma že včeraj zjutraj ter je potonal noč in dan. Med potjo se je ustavil samo toliko, da je nakanil konje.

Vendar se lahko kribi vseemu tolčimo, da se drva ne bodo več podražila, ker se bodo ljudje zalokiti z njimi zlaj in jih v pomni posredno. Nepravilno je, da se drva posredno kupujemo.

Samo po sebi se razume, da so drva pri trgovcih s kurivom nekoliko dražja kakor

Ospod sita

Velik prijatelj živali sem, vendar zdaj bom govoril o psih, mačkah in konjcih. Zdaj so mi bolj pri scru – ali bolje rečeno v zelodružju – ščurki in stenice. Ne rečem sicer, da to niso ljubke živali, da bi se komu ne zamerili, pač pa smem reči, da imajo ljudje različne okuse. Tako nekateri sami pri sebi zavajajo čez stenice in ščurke kakor čez siblo božjo.

V centru našega slovenskega mesta, kjer je najgosteje naseljenost, bi človek pričakoval, da je samo po sebi razumljivo, če je tudi največ stenic in ščurkov. Vendar zdaj, da to niso ljubke živali, da bi se komu ne zamerili, pač pa smem reči, da imajo ljudje različne okuse. Tako nekateri sami pri sebi zavajajo čez stenice in ščurke kakor čez siblo božjo.

V centru našega slovenskega mesta, kjer je najgosteje naseljenost, bi človek pričakoval, da je samo po sebi razumljivo, če je tudi največ stenic in ščurkov. Vendar zdaj, da to niso ljubke živali, da bi se komu ne zamerili, pač pa smem reči, da imajo ljudje različne okuse. Tako nekateri sami pri sebi zavajajo čez stenice in ščurke kakor čez siblo božjo.

— Zivahnna nedelja izletnikov. Lepa poletna nedelja je izvabila zagorsko prebivalstvo na izlete v planinske kraje. Nekateri so poselili zasavski dolomiti v Polšniku in okolico hribovite obeline v St. Juriju p. Kumom. V Polšniku se je vršil občini zbor JNS, na katerem je med drugimi poročal poslanec litijaškega staza g. Milan Marvije, izvoljen je bil odbor, ki bo v hribskem okolisu razširil ideologijo JNS, da bo značilno preizvestvo pravilno pojmovati delo v božnosti, kakor ga je stranka začrtala. — Veliko število prijateljev narava pa se je izognilo Zagorja zaradi domače prireditve, ki je bila v izletih v planinske kraje, kjer so se priredili različni izleti.

— Izgubljen in najden na banovinski cesti Zagorje-Trojane sočer osimrata preračun za neko delo po obj. upravi občine Zagorje. Gre za postavitev kapelice pri Kopru, katero so zaradi prediktive ceste podprtli in bodo sedaj postavili tam novo. Stroški znašajo 11.117 din. Ker bi se delo oddalo morda nekonkurenčnim potom, se o tem obvezljivo interesanti.

DNEVNE VESTI

Vojvoda in vojvodinja Kentska prispeta v Dubrovnik. Po fanešljivih informacijah prispeta v Dubrovnik vojvoda in vojvodinja Kentska v nedeljo 18. t. m. Benka sta namenata ostati nekaj dni v Dubrovniku in se voziti po morju z jahot »Tihom.«

Odkrivanje v nači vojski. Z redom Jugoslovenske kraljeve V. stopnje je udšikan zrakoplovni major Franjo Piric, s kolajno za vojaške vrline zrakoplovni kapetan I. klase Franjo Čai in zrakoplovni pilotičnik Ivo Oštir, z zlati kolajno saj na službo zrakoplovni narednik Drašnik, s srebrno kolajno saj vestno službo pa zrakoplovni naredniki Ernest Hogel, Ivan Štemec, Stanislav Vovk, Otmar Lah, Stanislav Kodre in Vilko Čirgor.

Konkursi v juliju. V juliju je bilo v naši državi otvorenih 10 konkurzov, prisilnih potovanjav izven konkura je bilo pa 18. Na dravsko banovino so odpadli štirje konkurzi in osem prisilnih potovanjav izven konkura.

Lepak za novinarsko razstavo. Priprave za razstavo slovenskega novinarstva so v veliki meri že gotove, vendar pa čaka se vse odseke, ki so zdaj v najbolj mrzličnem delu, saj mnogo skrbi in težkih nalog. Lepak za razstavo je tudi že gotov. Izdelala ga je po načrtu akademškega tiskarja Matjega Sternenov litografija Mariborske tiskarne in sicer v štirih barvah. Pri pavirjanju je napravila litografija nerodno napako, ker je Sternenov monogram sprememnil v »Sfier«, kar bi lahko koga zavedlo, da je plakat narisan prost. Sfier. Lepak predstavlja slovensko famo, ki plava nad Ljubljano. Nad mestom pa dviga tudi tiskar Vodnikova »Ljubljanske Novizde«, kar nai predora, da bo razstava zajela naše novinske, temveč tudi vase grafične umetnosti.

KINO Matica.

Priljubljena opereta Schubertovih melodij

PRI TREH MLADENKAH
Paul Hörbiger, Maria Andergast,
Gretl Thelmer, Svetislav Petrovič

Predstave danes ob 19.15 in 21.15 uri.

Bogat lov na tune na Jadranu. V severni Dalmaciji so imeli ribici v nedelji ponoči izredno srečo. Ribici z Dugego otočka blizu Zadra so ujeli 180 tunov, težkih po 11 do 12 kg.

Popravi. V sobotni številki našega lista dar Družbi sv. Cirila in Metoda se gleda pravilno: Družbi sv. Cirila in Metoda je daroval g. dr. Josip Tičar (ne g. dr. Josip Tavar) zdravnik v Ljubljani 100 din v počasenje spomina prijatelja dr. Frana Kočeta, zdravnika z Jesenice.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo spremenljivo oblačno, toplo vreme, krajne nevihte. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Splitu 35, v Zagrebu in Beogradu 30, v Ljubljani 29.6, v Mariboru 29, v Skopju 28. Davi je kazal barometer v Ljubljani 761.5, temperatura je znašala 16.6.

Vlom v Senčurju. Te dni je bilo vlomljeno v trgovino Franca Rabija v Senčurju pri Kranju. Vlomilec je odnesel 9 parnovih moških čevljev, par smučarskih čevljev iz juhete in okrog 200 din drožiba. Kot vlonilca zasedejoči orožniki 20letnega Lojzeta P., ki se je prikatial k nam iz Italije, ne da bi se pošteno preklival, marveč da bi kradel v sleparji.

KINO IDEAL

Marta Eggerth
v filmu

»Čarobni zvoki«
(DVOREC V FLANDRIJI)

Danes ob 16., 19. in 21.15 uri.

Zasledovanja zavojlo tativine. Meta Po-hlevnen doma odnekod iz vrhinske okolice, niko tako pohlevna, kakor se zdi. Meta, ki hodi navadno okrog po deželi s cekanjem in bereti, je prišla te dni v neko hišo na Glinici pri St. Vido, kjer je odnesla Neži Žurbijevi novo žensko jopicu, par zimskih rokavik, vec rjih, dežnik in zlat prstan. Meta je po tativini izginila in se prav spretno izmika tudi orožnikom, ki jo zasledujejo.

Zrtve prometnih nesreč. Davi so prepeljali v bolnično 27letnega delavca Rajka Šemeta s Planine pri Rakeku, ki se je ponosrečil na glavni cesti blizu Rakeka. Šeme je bil peljal s kolesom na delo, nasproti pa mu je prizvolil tovorni voz, ki se mu je skušal izogniti. Tuk pred vozom pa je izgubil oblast nad krmilom, padel in se zvali naravnost pod kolo, ki mu je šlo čez desno nogo ter mu jo złomilo. Una pri Rakeku so spravili včeraj v bolnično tudi 45letnega železniškega spravodnika Josipa Lukeka, ki ga je zadel v glavo premukašči, ki je železniški voz 28letnega delavca Ivana Pečića, zapostenega v opokarni na Vrhniki, ki je na cesti podrl včeraj neznan avtomobilist, ki je ne menec se za nesrečo, zadnjo odpeljal dalej proti meji. Pečić je obležil na cesti s poteno lobanjo in so ga nezavestnega naložili na drug avto, ki ga je prepeljal v bolnično. Tja so moral spraviti tudi 16letnega Borisa Z. iz St. Vide, ki ga je podrl na cesti neznan vozniš, da je złomil levo roko.

Podjeten diječek. Mladodletni Ivan M. iz Hrvatske se je napotil med šolskimi potnicanami na morje in načel strehu v poslopju gimnazije na Sušaku. Tam je postal več dni, pri tem pa mu je zmanjkalo sredstev za potovanje. Ivan se je odločil za vloč v sobe, kjer so spali češki diječek, katerim je odnesel vše oblike in drugih predmetov. Tatinski plen je hitro razprodal in se z izkupičkom odpeljal proti Ljubljani, kjer so ga pa aferitili. Policije je mladega potvarjanca spravila nazaj na Sušek, kjer se bo moral zagovarjati pred pristojnimi oblastmi.

Nevarna potepuha. Po dolenski okolini mesta se potepata 35letni Gabrijel C., in njegov 40letni tovarij neznanega imena, ki sta zelo nevarna tuji lastnini. Oni dan sta se uslavila v Dalnji vasi, kjer sta popolne vlonilde v hiši počutnika Franca Benka in ukradla kompletno sivo moško obliko, črna hlače in telovinko, dva klobučka, črna žensko obliko, dva para ženskih čevljev ter se založila tudi z mesom,

mestno in kruhom. Plen sta odnesla nekam v spod in kasnej obliko najbrž rasprodala. Benka sta vlonilca izkorodovala za 2400 din.

V dežni je utočil. Včeraj ajtajstrij sta brezposelna delavica Feliks Kleber in Alekse. Fugina v Dravi pri Osijeku lovilca napisljivene klade in hiode. Ko sta privela s kolom na sredo reke, je prinesla voda velikno klade in hotela sta jo poginiti k bregu. Naslednat ju je pa prijet močan vremec. Fugina se je rešil. Kleber je pa utonil.

Tetka nesreča zagrebške kolesarje na povratku iz Ljubljane. Kolesarski tekm vzdružnico iz Ljubljane v Dravi pri Osijeku lovilca napisljivene klade in hiode. Ko sta privela s kolom na sredo reke, je prinesla voda velikno klade in hotela sta jo poginiti k bregu. Naslednat ju je pa prijet močan vremec. Fugina se je rešil. Kleber je pa utonil.

Tetka nesreča zagrebške kolesarje na povratku iz Ljubljane. Kolesarski tekm vzdružnico iz Ljubljane v Dravi pri Osijeku lovilca napisljivene klade in hiode. Ko sta privela s kolom na sredo reke, je prinesla voda velikno klade in hotela sta jo poginiti k bregu. Naslednat ju je pa prijet močan vremec. Fugina se je rešil. Kleber je pa utonil.

Natakarji hot gostje v kavarni. V Zagrebu že več dni stavljajo natakarji in z njimi vse pomočno osobe. Stavljajoči vetrak na dan storjujejo in se posvetujejo, kaj bo se treba ukreniti, da si prebere svoje pravice. Včeraj so imeli zopet zborovanje, po katerem so odšli v velike kavarno na Jelatičevem trgu, kjer so posedi za mize, tako da gostje niso imeli pozneje kam testi. Kavarna se je obrnil na policijo s prošnjo, naj bi mu pomanjkljala pregosti te vsiljive gostje iz kavarse. Pred kavarno so se jeli zbratiti avtodenarji. Natakarji hot gostje v kavarni. Včeraj so imeli zopet zborovanje, po katerem so odšli v velike kavarno na Jelatičevem trgu, kjer so posedi za mize, tako da gostje niso imeli pozneje kam testi. Kavarna se je obrnil na policijo s prošnjo, naj bi mu pomanjkljala pregosti te vsiljive gostje iz kavarse. Pred kavarno so se jeli zbratiti avtodenarji. Natakarji hot gostje v kavarni. Včeraj so imeli zopet zborovanje, po katerem so odšli v velike kavarno na Jelatičevem trgu, kjer so posedi za mize, tako da gostje niso imeli pozneje kam testi. Kavarna se je obrnil na policijo s prošnjo, naj bi mu pomanjkljala pregosti te vsiljive gostje iz kavarse.

Natovrjenčka vrgla v stranice. Milk Zloben v Osijeku je včeraj zljutal na stranicu porodile in vrgla natovrjenčko v stranice. Stanovnici hiše so silili otroških jekov in so otroških potenčkih iz straničje, ki bi že mrtve. Natovrjenčka mati je bila ovdena na katerem je bil rojen.

Na partiku je poročila. Na partiku Tomislavsko, ki vozi med Brodrom in Starim Bečjem, je včeraj poročila kmetica Marija Topličanin iz Baškega Petra vega. Sel. Oljka bo imel pri kretu ime Tomislav in njegov bozar je kapitan partnika, na katerem je bil rojen.

Starci postilli otroka v grmovju. Uradnik finančne direkcije v Sarajevu Prokopljanič se je vracjal v nedeljo zvoker z sovo. Naenkrat je pa skočil njegov pes v grmovje in je čudno svilit. Lovec je stolpal za njim in načel v grmovju polodružilo starega otročka, lepo deklico, vso obokano. otroček je bil lepo oblenen, poleg tega je pa ležalo kraj njega že nekaj oblike. Ne ve se, čigav je otron, ker ke ne zna govoriti. Policija išče brzrečne starce.

Zeno prodal za osla in 100 din. Ajdah Acifovič iz Kosovske Mitrovice je kupil za osla dekleta. Kmalu je moral k vojakom in mimo Zado je postilli doma. Ko se je oni dan vrnil od vojakov in zvedel, da mu je bila Zada nezvesta, je vrgel njenega ljubčeka v Ibro, kjer se je ohladil. Potem sta se pobotali, da mu je prodal ženo za osla in 100 din. Take je opral svojo smemo in se nekaj zaslužil. Čudne pojme imajo nekateri ljudje o časti.

Tudi v Šibeniku ni nič boljše. Kakor ljubljanska je tudi Šibenška bolnica skoraj vedno prepainjena. Tudi tam mora mnogo bolnikov ležati na leh ali dva na eni postelji. Na drugi strani imajo pa polna usta slavospevov na naš napredok.

Senzačionalna arretacija služiteljice medicine. V Brodu je zbulila veliko senzacijo arretacija služiteljice medicine Katice Ćurić iz Klokočevika. Osumljena je tatherine iz blagajne Seljačke zadruge. Zanimivo je, da je bila v Klokočeviku nežljeno umorjena žena pravoslavnega svečenika Dimitrija Mihinu, potem je nenadoma umrl v zelo čudnih okolnostih neki kmet. Razen je nekdo skušal ubiti upravitelja Šumsko uprave ing. Sačera. Oblasti že niso mogle dognati, kdo je storil te zločine.

Iz Ljubljane

Iz Ljubljane. — Napravite red! Prebivalci Povstavne ulice pri Rakeku se upravljajo pritožujejo nad brezbržnostjo mestnega cestnega obzira. Ob vakeni deževju doživljajo neprijetnosti, a povzroča se jim tudi škoda, ker jim brzota zamaka dvorišča in polni greznice, da jih morajo izpraznjevati ter plačevati za vsako izpraznjitev 100 din mestnemu magistratu. Le na koncu te ustreže je samo en vodni počivalnik, ki pa ne more odvajati vse vode, ki priteka radi všeč terena od vojaškega oskrbovališča. Tako prestope voda hodnika in vdira na dvorišča, in vrtove, kar povzroča hišnim gospodarjem mnogo škodo, ki jo morajo kriti sami. Posebno je prizadel pri takih polplavih lastnik hiše št. 3. Ponovno so bili napravljeni pristojni mestni organi, da zvlečo hodnike ali napravijo več podzemljivih, a vse zmanjšo. Tako smo bili prisljeni proti javnosti in počivalnikom v Gradiški ulici, ki ga je doživila ženska. Tako smo bili prisljeni proti javnosti in počivalnikom v Gradiški ulici, ki ga je doživila ženska.

Iz Ljubljane. — Napravite red! Prebivalci Povstavne ulice pri Rakeku se upravljajo pritožujejo nad brezbržnostjo mestnega cestnega obzira. Ob vakeni deževju doživljajo neprijetnosti, a povzroča se jim tudi škoda, ker jim brzota zamaka dvorišča in polni greznice, da jih morajo izpraznjevati ter plačevati za vsako izpraznjitev 100 din mestnemu magistratu. Le na koncu te ustreže je samo en vodni počivalnik, ki pa ne more odvajati vse vode, ki priteka radi všeč terena od vojaškega oskrbovališča. Tako prestope voda hodnika in vdira na dvorišča, in vrtove, kar povzroča hišnim gospodarjem mnogo škodo, ki jo morajo kriti sami. Posebno je prizadel pri takih polplavih lastnik hiše št. 3. Ponovno so bili napravljeni pristojni mestni organi, da zvlečo hodnike ali napravijo več podzemljivih, a vse zmanjšo. Tako smo bili prisljeni proti javnosti in počivalnikom v Gradiški ulici, ki ga je doživila ženska. Tako smo bili prisljeni proti javnosti in počivalnikom v Gradiški ulici, ki ga je doživila ženska.

Iz Ljubljane. — Napravite red!

popravilo Šentpetrsko bogato cerkev. Operzjalje, da bi bilo v oddanju takoj časa izvršili samo najbržje popravila, t. j. obenove fasade, vodna nadzidno prestavitev, da bi bilo treba opustiti. Nagel je predstavil cerkev naj bi se pregradijal to po kakih strokovnjaki komisiji, da bi končno cerkev po izvršenih delih ne bila v celotnih pogledu še bolj pokvarjena, kakšnih primerov je v zadnjem času v Ljubljani pa žaloč.

— IJ Umetsko-spretniško društvo v Ljubljani priredil v četrtek 12. avgusta ob 20. popoldne izlet v Zukemberk (postaja: Mulijava, Krka, Zagradec). Odhod s Kongresnega trga. Priglasiti se je v prodajalni Podkrajšek na Jutteljevem trgu. Avto-

bus Šentpetrsko bogato cerkev. Operzjalje, da bi bilo v oddanju takoj časa izvršili samo najbržje popravila, t. j. obenove fasade, vodna nadzidno prestavitev, da bi bilo treba opustiti. Nagel je predstavil cerkev naj bi se pregradijal to po kakih strokovnjaki komisiji, da bi končno cerkev po izvršenih delih ne bila v celotnih pogledu še bolj pokvarjena, kakšnih primerov je v zadnjem času v Ljubljani pa žaloč.

— IJ Tatrinske koles. Alojzij Hočevarju je nekdo odpeljal ispred hiše št. 10 v Beethovnovi ulici novo, črna plešljeno v deloma pokromano kolo znamke »Puchs« s tov. št. 518.675, vredno 2000 din. Benediktu Pavliču je izpeljal neznanec 1000 din vredno kolo znamke »Adler« pred travnjem Navštiviške zadruge na Matyčkovem cesti. Dalje je nekdo odpeljal 1000 din vredno kolo znamke »Brandenburg« Stanku Kerševanu in sicer iz več hiše št. 6 v Gledališki ulici. V zadnjih desetih dneh je prejel policija nad 80 prijav o tatinah koles.

Iz Maribora.

Imetnikom orožnih listov. Predstojništvo mestne police v Mariboru ponovno poziva vse imetnike orožnih listov, da vplačajo pri tem predstojništvu banovinsko takso za orožne liste. Prvi stranki, ki ne bodo kljub temu plačale, navedene takse do konca septembra t. l. se bo uveljilo kazensko postopanje po določilih pravilnika o banovinskem proračunu.

Mariborski teden zaključen. Izredno živahnih sobot voda na VI. Mariborskem lednu je sledila prava takšnica nedelja. Divno vreme je prispomoglo do rekordnega obiskanja. Zaradi velike izgube krvi je bil pa Radmelič tako slab, da ga niso mogli prepeljati v bolnični temveč v zavetnik. Težnje je moral pomešati v bolnični temveč, kjer je bil pa Radmelič tako slab, da ga niso mogli prepeljati v bolnični temveč.

Natovrjenčka vrgla v stranice. Milk Zloben v Osijeku je včeraj zljutal na stranicu porodile in vrgla natovrjenčko v stranice. Stanovnici hiše so silili otroških jekov in so otroških potenčkih iz straničje, ki bi že mrtve. Natovrjenčka mati je bila ovdena na katerem je bil rojen.

Na partiku je poročila. Na partiku Tomislavsko, ki vozi med Brodrom in Starim Bečjem, je včeraj poročila kmetica Marija Topličanin iz Baškega Petra vega. Sel. Oljka bo imel pri kretu ime Tomislav in njegov bozar je kapitan partnika, na katerem je bil rojen.

Starci postilli otroka v grmovju. Uradnik Štabne slavnosti v Gradiški pozabil za 100 din mestnemu magistratu. Le na koncu te ustreže je samo en vodni počivalnik, ki pa ne more odvajati vse vode, ki priteka radi všeč terena od

Prvič pred sodnikom

Z lažno ovadbo je povzročil aretacijo štirih – Velika škoda zaradi malomarnega pomočnika

Ljubljana, 9. avgusta
Danes se je pred sodnikom poedincem ljubljanskega okrožnega sodišča g. Francom Gorenčanom vrstila serija obtožencev, za izjemo enkrat takih, ki so dosegli že takoreč zrelo starost predno je sodnik dočakal, da se je imel z njimi čast spoznati. Vse do te starosti, ko pravijo da se ljudje že nekako ustalijo in torej ni od njih pričakovati posebnih presenečenj, ne v dobro, ne v slabo, so nekako varno prepeljali med nevarnostmi in vabiljivostmi tveganega početja, katerega bi bilo treba odgovarjati pred sodniki po strogih kazenskih zakonih. Morda niti sami tega niso pričakovali od sebe in se jim je le bolj načutilo, ne da bi se zavedali, da posegajo že v kriminal. Za take vrste ljudi, ki se nimajo na vesti grehov, ki so v opriki s kazenskimi dolocili, pa najsi bodo mladi ali pa starci grešniki, pa vsebujejo kazenski zakoni tudi posebno milost, ki se ji pravi pogojna kazan.

Zal pa je ljudje preveč ne poznavajo in jo slabu razumejo. Sicer pa tudi še ni tako stara ta milost. Uvedena je bila že z novim kazenskim zakonom in dasi velja za zakone na splošno, da klobj njih nepoznavanje nosi odgovornost v njih smislu, nimajo obtoženci še pravega razumevanja kazano in se zna prepiteti, kar se je že nekoč v »špetircinru«, da je neka ženska odločno trdila, da še nikoli ni bila kaznovana, pa je vendarila bila in sicer pogojno. Toda tej pogojnosti ni pripisala kakve resnosti in se še spetrala dalje z vsem elatom. Zanj to ni bila kazan. Pri tej gohotovi ni bil dosegzen namen zakonodajalca, da bodi pogojno obsojenemu dana prilika, da se v pogojni dobri izkaže vrednega kazanja v poboljšanje in se vsaj v tej dobi vzdrži kaznih dejanj, da mu bo prvo, ki ga je v živiljenju zagrešil, odpuščeno tako, kakor da sploh ni bilo nikoli storjeno. Navadno pa se zgodi, da obtoženci, ki jim je prisojena pogojna kazan, nerazumevajoče bilično v sodnike, kakor da bi jim drži glava in se že pripravljajo na protest proti sodbi, usta pa jima zapre sodnika pojasmitev, da jim kazni ne bo treba prestati, če v času edmernje pogojne dobe ne bodo zagrešili novega kaznivega dejanja. Potem zadovoljni prikrimajo da sprejemajo kazan in zodoljibni odidejo.

Danes je sodnik poedinc v treh slučjih obosdel pogojno, ker obtoženci doslej še niso bili nikdar kaznovani, enemu pa te milosti ni kazalo odmeriti, ker se vztrajno vrata k prepovedanim dejanjem v prekratkih razdobjih in tudi ne kaže, da se kani sprevorbitsi. Za take grešnike pa zakon ne pozna nobene milosti, ampak celo strožje kazni, ki jih določa poseben zakon za posvetnike.

EDEN JE PRIDIGAL — TRIJE SO KIMALI

V neki moščanski gostilni je februarja letos sedela štirideljska družba rokodelcev in obrtnikov, ki imajo mladost že davno na seboj in se more vsakod izmed njih povaliti s kakšno kulturno ali politično zaslugo. Pogovarjali so se sem in tja kakor pač nanašajo pogovori ob kapljici vina, ker pa to niso bili nikakvi samostojni delavci, je namesto tudi na pogovor o delodajalcih in ni izključeno, da je na njih račun padla kakša gorka obtožba. Nenadoma se je korajno vstopil pred glavnega govornika nek ljubljanski slikarski mojster, ki je prej potuhnjeno sedel pri sosedni mizi in ga nahrulil, češ, ali spet propagira komunizem? Po par besedah, ki so se jih družabniki na hitro roko izmebilni v obrambo proti izključevu, je ta odšel, na mesto njega pa so se med že skoro pomrjenimi gosti kmalu za tem znašli stražniki, ki so jim napovedali aretacijo. Ko so jim na stražnicu izpraševali vest, so aretiran končno pogrunitali, da so obdeljeni protidržavne propagande, katere jih je cvadi izključev. Presedeli so nato v zaporu 48 ur, iz njega pa se jim je posvetila tako nepričakovano kakor arest svoboda in spet po zaslugu istega, ki jih je spravil v keho, namreč obvodenje samega, ki si je privo preminil in posredoval, da so jih spet izpuščeni.

Toda red mora biti in dasi je bila s tem za aretiranice sicer stvar opravljena, ker so bili spet na svobodi, se je pa za ovaditelja še priselic. Državni tožilec dr. Pompe, je navajala, da je v ovadbi izključev izpovedal, da je glavni besednik v gostilni med razgovorom o brezposelnosti rekel, da mora pri nadaljevanju do takega rezima, kot je v Rusiji in ko bo do tega prisl, bodo na vrsti več fariji in vsi bogataši. Tem visokopolitičnim izvajanjem glavnega besednika pa so drugi s kmanjem glave pritrjevali, kar pomeni,

da so se z njegovimi izvajanj strinjali in bili torej prav taki prevratniki kakor on sam.

Danes pa je bila na aretirancih vrsta, da so imeli »glavno besedo«. Že v preiskavi je obtoženi zatrjeval, da je njegova ovadba odgovarjala resnici. Danes pa je sodnik še povedal, da je bil zelo razburjen, ker so mu ovadenci pretili da ga bodo napadli. V tak razburjenosti jo je mahnil naravnost na stražnico in jih ovadil. A to njegovo trditev so vči štire aretiranice, ki so bili kot priča zaslišani na današnji razpravi, odločno zanikali, češ da jim kaj takega sploh ni bilo v mislih. Glavni besednik pa se je še nekoliko razburil in trdil, da ga ima obtoženec na pikli, ker ni hotel nekoc v njegov priči prislati. Sodnik je menil, da zanj, ki je 100% zapisan kot levitar, ne bi bilo tako neverjetno, da bi bil res na levo vleket. Ne, ob tej priliki pa res ni sem, je trdil. Ponosno pa se je postavljal, da je bil njega dni, v že nekako pozabljensih prvih letih povojne konjunkturje celo mestni svetnik. Za župana Periča? Ja! Ostali so vsak po svojih zaslugah, ki jih morda hranijo v arhivih posamezne organizacije, nekako z visko zavrali od sebe najraješko sumnjo, da bi se sploh mogli kaj nelegalnega pogovarjati. Eden je ustanjavil Sokola, drugi je odpri listnico in povedal, da v njej hrani grozilna pisma, ki so mu jih pisali komunisti v zahvalo, da je dal dober miglaj policiji, ki je potem iztrebila podjetje, v katerem je bil zaposlen in v katerem so se pravkar začeli ploditi prevratni elementi. Nazadnje je potegenil iz listnice neoporečni dokaz da je proti komunizmu, ker nima viča svojo člansko legitimacijo JRZ. Poslednja priča pa je se svečano izjavila, da je bila toliko nadelana od žlahtne kapljice, da ji politični pomeniki niso povzročili utrinkov v možganeh. Za vse razen glavnega besednika, ki je na črn ali pravzaprav na rdeči listi, pa so govorila izpričevala, da so tako politično kot moralno neoporečni. Dosti manj povhalno pa se je glasilo obtoženje spricelovalo, ki je vedelo povedati, da je na slabem glasu. Na sodnikovo posebno vprašanje je še povedal, da se ga vino takoj prime in se hitro razburi, potem pa je sprejel kazen 2 meseca strogega zapora, plačila stroškov kazenskega postopanja in izvršitve kazni, plačila 250 din povprečne, vsakemu oškodovancu za odhod zasluzka, ki so ga izgubili ko so bili zaprti, pa mora platiti tudi po 200 din odiskodnine. Ker pa doslej se ni bila kaznovan, mu je sodnik odložil izvršitev kazni za dobo 3 let.

OGNU JE PRILIL SMOLO

Cevljarski prikrojavec France iz Tržiča je svojemu gospodarju Antonu Ješetu povzročil nemalo strahu in še večjo škodo, ki je zaradi njegove nevprednje malomarnosti dosegla okrog 200.000 din. Ješetova delavnica se je nahajala v podstrenih prostorih in v njej so bile poleg Franceta zaposlene še štiri osebe. France je pred štirimi meseci na lepem vrgel v gorečo peč razlitou lepilo, ki je zaradi primesi bencina hitro vnetljivo. Plamen je švignil iz peči in se oprijel na pravko, ki je zagnal Francetov rok, potem pa se švignil na posodo z lepljivom in se nato v vso naglico razširil na celo delavnico, v kateri je unikel ves inventar in stroje. Ker pa se je vnelo tudi ostrije, je bila nevarnost požara za bližnje zgradbe, ki so povečini krite z lesenimi deščicami. Zaradi te malomarnosti je stal danes France pred sodnikom in se zamašil trudil osteti se odgovornosti z izgovorom, da ni veden, da bo plamen švignil iz peči. Obtožbo je državni tožilec podpiral tudi z dejstvom, da je France v cevljarski obrti že nad 20 let, pa bi zato že moral vedeti za svojstva lepila, s katerim je imel opravka. Sodnik ga je odslabil s pogojno edarno kaznijo v znesku 1.200 din, ki se mu bo v slučaju neizterijevosti izprenimel v 20 dni zapora.

PRIJAZEN POMENEK MED SODNIKOM IN PADARJEM

Naši bralci se gotovo še spominjajo padarja, o katerem smo pred kratkim pisali, da je zdravil svoje paciente s tajinstvenimi zdvirali. Z medom in hremom je zdravil našljivim tlinik, z belo deteljico, počepnim vinom in posebnimi rožami raka in razne ženske bolezni. Imel je široko vpeljanjo ordinacijske polje in njegove stranke se niso pritoževali nad uspehi, bolje neupeči njegovega zdravljenja. Pri prvi razpravi, ki pa je bila po zaslugu njegove zgodovnosti preložena v vrhno zaslivanja novih prič, pa se je tudi izkazalo, da se zna prav tako dobrò kot v zdravnškem svetu obravnavi v zamotnem pravniškem in da mu ne te ne one formule ne delajo prevelikih preglavic.

»No, gospod doktor, ali že imate tablico?« ga je ljubezljivo povabil sodnik na zatočno klop. »Še ne! Sem revež, nobenega

Nesreča je pa hotela, da je moral Scavenius odpotovati v Kodanj, a »tovariš Radek, ki zastopa zdaj sovjete v Berlinu, je v njegovih odsotnosti izopal vse poslanstvo.«

Tako sem ostala brez sredstev. Edino moje upanje je bilo, da prideš srečno v Pariz. Toda ruska meja je bila strogo zastreljena in odhod je bil prav za prav težak beg.

Zopet je bila starata Anuška, ki mi je beg omognila. V hiši, kjer je stanovala, je stanovalo bivši izvošček, prezirajoč se s tihotapstvom med Terjiko in Petrogradom. Terjiko so na Finskom. Vozil se je pomoči po zamorem zavaru s sammi, prevažal je živila in jih skrivaj prodaja. Anuška je v njegovih odsotnosti prečula več noči ob postelji njegove bolezne žene. Zato se je dal pregovoriti, da bi naju odpeljal čez mejo. Ubogi mož... je začeta Stasa, predno je nadaljevala:

— Imel je sani, skrite v napol porušeni komnici, blizu otočka, kjer je imel prej svoj sedež Jachtclub. Zapregel je, posadil na jih na nje s hrbtom k sebi in pokril z belim blagom, z drugim kosom belega blaga je pa pokrili konja. Šele pozneje sem svedela, zakaj je bil storil to.

Odpeljni smo se. Do Terjokov je bilo dobitih šest ur vožnje. Pot je bila strašna, mrz je nas pretresal do kosti, toda snežilo ni. Bila sem sključena pod belim blagom, kakor pod pernico in čutila sem, da me premaguje spane.

Dremala sem že, ko me je zdramila močna luč.

krajecja ne dobim za zdravjanje, vse si zaslužim s trdim delom svojih rok na polju! Tako je, dragi moj, ne pa kakor pravi g. državni tožilec, da sem bogat od tegaj. Malo se je pomusal sodnik, potem je pa njegova pacienta ne moreta priti na zaslužanje, kakor je predlagal, ker bi sicer moralna prav na semanji dan zapreti gostinstvo, v preiskavi pa sta že itak vse potrebljeno, kar sta vedela. Potem se je izkazalo, da je »doktor« preveč učeno govoril svoj zagovor, ki se je tekaj zdravjanje gostilnicarja in njegove žene in da bi bila lahko že zadnjič pri kraju, če bi bil kaj bolj jašen. Pa mu besedil kakor napeljane po vrvici polze z jezikpa in so tako prepletene s tarsi, da se dobrovorna domiljila meša z resico. Že pri prvi razpravi pa je padla ena točka obtožbe proti njemu, ko je nekdo priča skeson priznal, da je iz strahu pred ženo izjavila na sodnici, da je plačala padurju za zdravjanje, v resinci pa je sama zaprila, a ker je žena prisostvovala zaslišanju, se ni upal z resincu na dan. Druga prica pa je da danes izpovedala, da je ji kovača prisel zdravljnik zeljšček. Tako sta ostali neizpodbiti še dve

točki obtožbe in za te je bil padar obojen na 3 mesece zapora, ki pa jih je že prestal v preiskovalnem zaporu. Ni pa še bilo rešeno vprašanje, kako bo s padarjevimi instrumenti, ki so mu jih zaplenili, ko so ga vtaknili v zapor. Zelo se je padar razjezdil, ko je stresal radi ugotovite steklenice iz vrečke, češ, da so jih pobrali v drvarnici, samo da bi imeli kaj pokazati proti njemu. Malomarno je pospravljal tudi Kneipovega »Domacega zdravljnika« in ste kliničico starega urina neke pacientke, ki mu jih je sodnik poleg drugih nevrednih stvari vrnil kot nenevarne. Zaplenil pa mu je dva medicinska instrumenta. Odločno je obtožen trdil, da bi vedel, čemu služita, čeravno je bilo že lajkijo lahko spoznati, da sta pripravila za odpravljanje nezaželenih sadov ljubezni. Postavil pa se je z njih preteklim listnikom in zaupal sodniku, da mu jih je podaril nek italijanski zdravnik dr. Radioni s pripombo, da mu bodo mordlo še kdaj prav prislužili. Zdaj bodo kaj zaplenjena korpora delikti ostale na sodišču, dokler se jih ne bo znebil ali na državo ali pa v kriminalnem muzeju, kjer hranijo zločinske pripomočke za izvrševanje kaznih dejanj.

Dekle zatrlo upor Kurдов

Junaštvo pohcerjenke Kemala Ataturka Sabine Gueuenhanum

Vsa Ankara je proslavila povratek po hcerjenke Kemala Ataturka, 22 let stare Sabine Gueuenhanum, ki ji pripisuje glavno zaslugo za konec kurškega upora. Kurdi v gorah so se najtrdovalejše upirali Ataturkovim reformam. Praznoverni in zatočeni prebivalci gorskih krajev pa niso hoteli ničesar slišati o modernizaciji Turčije. Ko je Kemal Ataturk objavil svoj program, s katerim je odstranil v Turčiji cesarski

plemena in svečeniki zahtevali, naj ostane vsaj v gorah vse pri starem.

Ko je Kemal odpravil tudi kalifat, so organizirali mullahi med Kurdi v gorah upor, s katerim je imela turška armada pred leti mnogo prevlago. Toda v drugi polovici leta 1924 je izbruhnil med Kurdi nov upor. Eden najvplivnejših kurških poglavarov Seid Riza je trdil o sebi, da je Muhammedov sorodnik in oznanjal je sveto vojno proti Turkom. Kurski poglavari so izjavili, da ne bodo trpljili obveznega šolskega pouka v posvetnih šolah, ker nasprotuje Mohamedovemu nauku, niti civilne in vojaške uprave, dopustili pa tudi ne bodo, da bi se gradili mostovi in ceste, ker bi tako postale njihove gore splošno dostopne, njim bi pa prineslo to suženstvo. Ko so jeli pobijati in izganjati turške uradnike, je odredil Kemal Ataturk kazensko ekspedicijo proti Kurdom.

Kundi so bili slabobo oborženi, imeli so veliko prednost, da so se borili na svojem ozemlju, kjer so se lahko skrivali in napadali sovražnika iz zased. Turška vojska je imela veliko premoč, vendar se je na upor zelo zavlekela. Na strani turške armade se je borila tudi pohcerjenka Kemala Ataturka Gueuenhanum, ki je dovršila vojaško letalsko solo v Eskisu. V Turčiji sprejema v vojsko tudi ženske. Nekega dne se je pogumni letalki posrečilo zadeti z bombo šotor Seida Rize. Vodja upornikov in nekaj njegovih ožjjih sotrudnikov je našlo smrť. Po kurških naselbinah je nastala panika. Praznoverje Kurдов se je obrnilo v prid Kemala Ataturka. Kurdi so namreč videli v tragediji smrtno poletja Rize. Gueuenhanum se je vrnila z bojišča kot turška Devica Orleanska in dobila je najvišje turško odlikovanje.

Advokat predsednik kluba beračev

Najrazilčnejšim klubom v Montrealu se je pridružil še klub beračev. Berači se radi organizirajo, saj tudi vejo, da je v organizaciji moč. Toda navadno predstujejo njihovim organizacijam tudi berači. V Montrealu pa so berači izvolili za predsednika advokata.

Advokat je strogo pazil, da je vsaj član vestno izpolnjava svoje dolžnosti. Skrbil je pa tudi za pravice članov. Vsak član je moral plačati članarinovo vedno pravčasno in brez poziva. Zato je pa imel mnogo ugodenosti, med njimi tudi to, da ga je predsednik zagovarjal pred sodiščem. Če bil berač obtožen. Vsak mu članu državne je bil strogo odmerjen v mestu okraj, kjer je smel berači in noben drug berač ni smel v njegov revir, sicer je bil takoj ovaden predsednikom. Končno so prisluškali oblasti na to, razpustile so klub, predsednika pa zaprli.

omedlevico samo fingiral. Toda blizu kraja, kjer je lezel, je lečil razbit avto, pod njim pa mrtva Longova ljubica Betty Tagova. Long je pravil, da je skočil iz avtomobila, ko so mu na strmem klanču odpovedale zavoro in ko mu je postal jasno, da se bo avto razobil ob ograj. Njegova ljubica pa ni imela časa ali pa ne poguma skočiti iz avtomobila.

Preiskovalni komisiji se je pa zdela stvar sumljiva in zato so Longa trdo prijeli. Fant je končno priznal, da se je avtomobisko nesrečo izmisli, da bi se odkril svoje nečešljive ljubice, ki je zahtevala, naj se početi z njim. Za češnjek pa pravil, da je še premil, poleg tega se je pa bal sitnosti s starši. Način umora je bil čudovito podoben znanemu primeru iz Dreiserjevega romana »Ameriška tragedija« in Long je priznal, da je prisel na misel umoriti ljubico potem, ko je prečkal na to roman. Zdelen se mu je samo, da je avto za zločin primerjavi od čolna. Ker je to že tretji zločin, storjen po Dreiserjevem romanu, zahteva ameriški tisk, naj oblasti roman prepovede vsaj mladini.

STARE IZKUSNJE
— Kako to, da dobis vsako pravdo?
— Ker me vedno zastopa odvetnica.

NA POLITIČNEM SHODU
Govorniki se na političnem shodu razvname in zakrči: Hočemo niti